

Sygn. akt II Ca 313/23

# WYROK

## W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lipca 2023 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	Sędzia Dariusz Mizera
Sędziowie	Paweł Hochman, Agata Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 19 lipca 2023 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa P. K.

przeciwko M. W. (1)

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Bełchatowie z dnia 25 stycznia 2023 roku, sygn. akt III RC 187/22

oddala apelację.

Dariusz Mizera Paweł Hochman Agata Kowalska

Sygn. akt II Ca 313/23

## UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15.07.2022 r. pełnomocnik P. K. domagał się ustalenia wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego powoda wobec pozwanej M. W. (2).

Na rozprawie w dniu 10.01.2023r. pełnomocnik P. K. popierał powództwo. Pełnomocnik M. W. (2) domagał się oddalenia powództwa.

Wyrokiem z dnia 25 stycznia 2023 r. Sąd Rejonowy w Bełchatowie po rozpoznaniu sprawy z powództwa P. K. przeciwko M. W. (2) o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego oddalił powództwo.

Podstawą tego rozstrzygnięcia były przytoczone poniżej ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Bełchatowie z dnia 23.05.2018 r. wydanym w sprawie III RC 9/18 podwyższono alimenty od P. K. na rzecz M. K. (obecnie W.) do kwoty po 800 zł miesięcznie.

Pozwana M. W. (2) ma 23 lata. Jest studentką III roku stacjonarnych studiów magisterskich na kierunku (...) na Uniwersytecie Medycznym w Ł.. Planowany termin zakończenia studiów to wrzesień 2025 r. W grudniu 2021 r.

pozwana ukończyła studia pierwszego stopnia w formie stacjonarnej na kierunku elektroradiologia na Uniwersytecie (...) w Ł..

Kiedy powódka ma zajęcia w Ł. mieszka ze współlokatorką w wynajętym mieszkaniu. Przypadająca na nią część opłat stanowi kwotę 1000 zł miesięcznie.

M. W. (2) nie ma majątku. Nie zawierała związku małżeńskiego. Nie ma dzieci. Nie pracuje, ponieważ studiując fizjoterapię poza zajęciami na uczelni musi odbyć 1500 godzin praktyk.

Pozwana na swoje utrzymanie przeznacza alimenty, które otrzymuje od ojca oraz pieniądze, które przekazuje jej matka w kwocie ok 800 zł miesięcznie.

Mając takie ustalenia Sąd zważył, iż powództwo P. K. nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 138 kro każda ze stron może domagać się zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego w razie zmiany stosunków. Przez zmianę stosunków rozumieć należy zwiększenie bądź zmniejszenie możliwości majątkowych, zarobkowych zobowiązanego lub też usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego do świadczenia alimentacyjnego.

Z definicji obowiązku alimentacyjnego rodziców względem dziecka wynika, że obowiązek ten ustaje dopiero wówczas, gdy dziecko osiągnie samodzielność życiową, co z reguły łączy się z możliwością podjęcia pracy zarobkowej. Możliwość podjęcia zatrudnienia nie może być rozważana w oderwaniu od osobistej i życiowej sytuacji uprawnionego. Jeżeli kontynuuje on naukę to za usprawiedliwione uznać należy dalsze alimentowanie go.

W przedmiotowej sprawie nie nastąpiła zmiana stosunków mogąca skutkować ustaleniem wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego. Przede wszystkim nie zmniejszyły się usprawiedliwione potrzeby uprawnionej, która kontynuuje edukację na uczelni wyższej. Podkreślić należy, że M. W. (2) uczy się w trybie stacjonarnym co wyklucza możliwość podjęcia przez nią zatrudnienia.

W ocenie Sądu dotychczasowe edukacyjne osiągnięcia M. W. (2) (uzyskanie w terminie tytułu licencjata i brak opóźnień w kształceniu na studiach magisterskich) wskazują na to, że osobiste zdolności i cechy charakteru pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie przez nią nauki. Wobec tego uwzględnienie żądania powoda prowadziłoby do zahamowania dalszego rozwoju pozwanej, a to przez pozbawienie jej środków materialnych niezbędnych do kontynuowania nauki.

Wskazać również trzeba, że P. K. nie przedstawił żadnych dowodów na poparcie swojego twierdzenia o pogorszeniu jego sytuacji materialnej. Zatem Sąd uznał, że aktualna sytuacja zarobkowa P. K. pozwala mu na dalsze alimentowanie córki.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód zaskarżając wyrok w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. obrazę prawa materialnego to jest art. 135 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, przez jego błędną wykładnię polegającą na błędnym przyznaniu, że powód jest zobowiązany do płacenia alimentów pomimo, że pozwana posiada wyższy poziom wykształcenia niż powód a ponadto żądane alimenty w sytuacji pozwanej mają charakter zbyt niski mając na uwadze, że pozwana będąc osobą zdolną do wykonywania pracy świadomie rezygnuje z wykonywania pracy zarobkowej dokonując wyboru życiowego;
2. naruszenie prawa materialnego poprzez jego błędne zastosowanie, to jest art. 133 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego poprzez orzeczenie zwiększenia wielkości alimentów płaconych przez pozwanego na rzecz powoda

w sytuacji gdy pozwany nie posiada dochodów odpowiednich do finansowania dodatkowych potrzeb pozwanej nie mających charakteru potrzeb koniecznych dla jej funkcjonowania;

3. naruszenie prawa materialnego poprzez jego błędne zastosowanie, to jest art. 135 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego poprzez orzeczenie zwiększonych alimentów w sytuacji gdy pozwany nie posiada dochodów niezbędnych do pokrycia wartości alimentów;

4. naruszenie prawa materialnego, to jest art. 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego poprzez jego błędne zastosowanie skutkujące wydaniem przez Sąd pierwszej instancji rozstrzygnięcia ustalającego, że alimenty w kwocie po 800 złotych miesięcznie pozostają bez uszczerbku dla zobowiązanego i ich wielkość jest odpowiednia dla ustalonych potrzeb uprawnionej, w sytuacji gdy Sąd pierwszej instancji nie wskazał nowych potrzeb uprawnionej ani ich wartości,

5. naruszenie prawa procesowego art. 235 z indeksem 2 poprzez błędne pominięcie w postępowaniu dowodu z przesłuchania A. W.;

6. naruszenie prawa procesowego mające istotne znaczenie dla treści wydanego w niniejszej sprawie wyroku, to jest art. 233 k.p.c. poprzez dowolne uznanie przez Sąd pierwszej instancji, że powód posiada dochody pozwalające na płacenie zwiększonych alimentów podczas gdy powód posiada znaczne obciążenia finansowe i nie jest w stanie płacić alimentów o tak znaczącej wysokości;

7. naruszenie prawa procesowego mające istotne znaczenie dla treści wydanego w niniejszej sprawie wyroku, to jest art. 233 k.p.c. poprzez dowolne uznanie przez Sąd pierwszej instancji, że usprawiedliwione potrzeby miesięcznego utrzymania pozwanej miesięcznie wynoszą po 2000 złotych w sytuacji gdy nie przedłożono żadnych dowodów oraz ograniczono postępowanie dowodowe w zakresie, w jakim nie ujawniono żadnej okoliczności przemawiającej za zwiększeniem alimentów;

8. naruszenie prawa procesowego mające istotne znaczenie dla treści wydanego w niniejszej sprawie wyroku, to jest art. 233 k.p.c. poprzez dowolne uznanie przez Sąd pierwszej instancji, że stan majątkowy i możliwości ponoszenia ciężarów związanych z utrzymaniem powoda wynoszą konkretną kwotę i pozwalają na zwiększenie alimentów;

9. naruszenie prawa procesowego mające istotne znaczenie dla treści wydanego w niniejszej sprawie wyroku, to jest art. 316 k.p.c. polegającego na niepodjęciu przez Sąd pierwszej instancji istotnych ustaleń faktycznych dotyczących stanu majątkowego powódki oraz sposobu zaspokojenia przez nią podstawowych potrzeb;

10. naruszenie art. 231 k.p.c. poprzez poprzestanie na oświadczeniu pozwanych odnośnie ich bieżących kosztów utrzymania jak również nie przeprowadzeniu zgłoszonych przez stronę wniosków dowodowych;

11. naruszenie prawa procesowego mające istotne znaczenie dla treści wydanego w niniejszej sprawie wyroku, to jest art. 204 k.p.c. polegającego na przyjęciu do rozpoznania powództwa wzajemnego w sytuacji gdy nie ma możliwości jego rozpoznania w formie złożonej przez pozwaną oraz w ramach roszczenia złożonego przez pozwaną;

12. obrazę prawa materialnego, art. 135 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego poprzez nieuznanie podstaw do wygaśnięcia alimentów;

13. naruszenie prawa procesowego, to jest art. 200 k.p.c. , poprzez nieuprawnione ograniczenie postępowania dowodowego i oddalenie wniosków powoda przez Sąd pierwszej instancji.

Powołując się na powyższe zarzuty skarżący wnosił o :

1. zmianę wyroku sądu pierwszej instancji poprzez uwzględnienie powództwa i uchylenie alimentów, a w sytuacji gdyby orzeczenie reformatoryjne byłoby niemożliwe skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd pierwszej instancji;

2. zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa na adwokackiego według norm prawem stanowionych.

### **Sąd Okręgowy zważył co następuje:**

Apelacja powoda podlega oddaleniu jako bezzasadna.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego i przyjmuje je za własne czyniąc je podstawą swojego rozstrzygnięcia.

Skarżący za pośrednictwem swojego pełnomocnika w skardze apelacyjnej podniósł cały szereg zarzutów i to zarówno naruszenia prawa procesowego jak i prawa materialnego.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutów procesowych należy podkreślić, iż nie zawierają one uzasadnionych podstaw.

Zarzut naruszenia art. 233 kpc skupia się przede wszystkim na podkreśleniu, iż po pierwsze sąd pierwszej instancji błędnie określił potrzeby pozwanej na kwotę 2000 zł pomimo tego, że w ocenie skarżącego brak było ku temu jakichkolwiek dowodów. Po drugie sąd błędnie ocenił, iż dochody powoda pozwalają na płacenie rzekomo zwiększonych alimentów.

Jeśli chodzi o potrzeby pozwanej Sąd Rejonowy nie określił ich wprost na kwotę 2.000 zł. Niemniej jednak należy je przyjąć na takim właśnie poziomie. Godzi się bowiem zauważyć, iż na tym poziomie potrzeby pozwanej zostały określone już w 2021 roku w sprawie III RC 89/20. Okoliczność ta była już kwestionowana przez powoda w apelacji od wyroku z dnia 14 maja 2021 r. w w/w sprawie i nie zyskała akceptacji Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim który apelację oddalił. Trudno zakładać, iż potrzeby pozwanej z biegiem czasu uległy zmniejszeniu zwłaszcza, że pozwana w dalszym ciągu studiuje w Ł..

W ocenie Sądu Okręgowego potrzeby pozwanej zostały określone prawidłowo i nie budzą zastrzeżeń.

Zupełnie niezrozumiałą jest natomiast zarzut naruszenia art.233 kpc poprzez dowolne ustalenie przez sąd pierwszej instancji, że powód posiada środki pozwalające na płacenie zwiększonych alimentów. Przedmiotem niniejszego procesu nie było żądanie podwyższenia alimentów, a jedynie nich wygaszenie. Dlatego też zarzuty apelacji określone w punkcie 6 i 8 zupełnie nie przystają do okoliczności sprawy.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 235<sup>2</sup> §1 pkt 2 kpc należy podkreślić, iż zarzut ten na etapie postępowania apelacyjnego jest spóźniony. Pełnomocnik powoda po wydaniu postanowienia przez sąd o pominięciu dowodu nie zgłosił zarzutu w trybie art. 162§ 1 kpc w związku z tym zgodnie z art. 162§ 2 kpc utracił prawo do powoływania się w postępowaniu apelacyjnym na naruszenie ww. przepisu.

Zarzuty naruszenia art. 133 krio określone w punkcie 2 i 3 apelacji zupełnie nie przystają do okoliczności sprawy gdyż jak się wydaje skarżący zarzuca w nich błędne zwiększenie wielkości alimentów w sytuacji gdy w niniejszej sprawie sąd nie orzeka o zwiększeniu alimentów ale jedynie oddalił powództwo o ich wygaśnięcie.

Całkowitym nieporozumieniem jest także zarzut naruszenia art. 204 kpc poprzez przyjęcie do rozpoznania powództwa wzajemnego w sytuacji gdy w toku postępowania takowego nie było i sąd w tym zakresie nie rozstrzygał.

Podobnie jeśli chodzi o zarzut naruszenia art. 200 kpc który to przepis nie dotyczy ograniczenia postępowania dowodowego, a jedynie stwierdzenia niewłaściwości sądu.

Wbrew twierdzeniom skarżącego nie doszło także do naruszenia art. 138 krio nie zaszła bowiem taka zmiana stosunków która uprawniałaby Sąd do ustalenia wygaśnięcia alimentów na rzecz pozwanej.

W przypadku zobowiązań alimentacyjnych przyjmuje się, że zarówno potrzeby uprawnionego do alimentów jak i możliwości zobowiązanego do ich świadczenia z biegiem czasu ulegają zmianie tym samym może ulegać zmianie także wysokość alimentów może dojść także do sytuacji gdy brak będzie podstaw do dalszego obowiązywania alimentów. Do stwierdzenia zmiany stosunków w rozumieniu art. 138 krio należy brać pod uwagę czy istotnie warunki i możliwości mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpując te przesłanki w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego.

Zmianę stosunków powoduje także zdarzenie, wskutek którego **obowiązek** alimentacyjny **wygasa**. Spośród takich zdarzeń można podać przykładowo uzyskanie przez uprawnionego zdolności do samodzielnego utrzymywania się. Na takiej to podstawie oparł swoje roszczenie powód podkreślając, iż pozwana ukończyła już studia wyższe pierwszego stopnia i ma zawód w związku z czym może podjąć pracę i samodzielnie się utrzymywać zaspokajając swoje usprawiedliwione potrzeby.

Powód zdaje się jednak nie dostrzegać, iż pozwana kontynuuje naukę na studiach stacjonarnych pomimo, że skończyła studia licencjackie na kierunku radiologia to jednak w dalszym ciągu z uwagi na kontynuowanie nauki na studiach dziennych nie ma możliwości samodzielnego utrzymania się i wymaga alimentowania przez ojca w ustalonym w 2021r. zakresie. Nie zaszła po stronie pozwanej w istocie żadna zmiana która usprawiedliwiłaby wygaśnięcie alimentów.

Jeśli chodzi o sytuację powoda to w żaden sposób nie wykazał on aby od dnia poprzedniego orzekania o alimentach co miało miejsce w 2021r. zaszła po jego stronie taka zmian która usprawiedliwiłaby wygaśnięcie alimentów. Pomimo zgłoszenia w pozwie wniosku o przesłuchanie stron postępowania pozwany nie stawił się na rozprawie i nie złożył zeznań. W toku procesu nie złożył także żadnych innych dowodów na okoliczność swojej sytuacji majątkowej. W takiej sytuacji należało przyjąć, iż powództwo jako nieudowodnione zostało słusznie oddalone a co za tym idzie apelacja jako bezzasadna podlegała także oddaleniu .

Reasumując na podstawie art. 385 k.p.c. należało orzec jak w wyroku.

Dariusz Mizera Paweł Hochman Agata Kowalska